

Westlanders in dienst van de VOC

door K.F. van Dijk

In 1702, precies 100 jaar na de oprichting van de Verenigde Oost-Indische Compagnie, vertrok Pieter Claesz Boekestijn geboren op 't Loo in Wateringen, als soldaat van de artillerie voor 9 gulden per maand naar de Oost met de Stad Keulen van de Kamer van Amsterdam. Hij klom op tot opperkoopman in Japan met een salaris van 1200 gulden per maand. In 1733 werd hij benoemd tot baljuw van Batavia en was als zodanig betrokken bij de moord op duizenden Chinezen in 1740. Hij overleed in 1743 op 60-jarige leeftijd tijdens het proces over zijn betrokkenheid bij de moordpartijen¹. In het soldijboek van de Stad Keulen wordt hij wonderlijk genoeg aangeduid met de achternaam Ookensteyn of Okensteyn. Blijkbaar is de B de eerste keer gelezen als O, hoewel zijn zoon in hetzelfde boek Pieter Bokesteyn wordt genoemd. Boekestijn was een van de honderden Westlanders die dienst genomen hebben bij de VOC. Hij heeft het daar 40 jaar uitgehouden en een goede carrière gemaakt, maar velen overleefden niet eens de overtocht of het eerste jaar in Batavia.

De VOC werd in 1602 opgericht, waarbij de aandeelhouders zich verenigden in Kamers. De Kamer van Amsterdam was verreweg de grootste met acht leden in het centrale bestuur, de Heren XVII (Zeventien), Zeeland had vier leden en Delft, Enkhuizen, Hoorn en Rotterdam elk een en de zeventiende werd bij toerbeurt vervuld. Het aantal uitgeruste schepen stond in relatie met de grootte van de Kamer.

In het kader van de viering van het feit dat 400 jaar geleden de VOC werd opgericht, besloten het Nationaal Archief en de betreffende gemeentearchieven de namen van alle opvarenden, vermeld in de scheepssoldijboeken, die van 1700 tot circa 1795 zijn bewaard gebleven, op internet te zetten. Naast de namen vermelden soldijboeken ook herkomst, rang, vertrekdatum, het jaar van terugkeer of datum van overlijden. De boeken van de drie kleine kamers van Delft, Hoorn en Rotterdam zijn al op internet te raadplegen, die van Zeeland tot 1737 en die van Amsterdam en Enkhuizen nog helemaal niet. We hebben ruim 200 Westlanders gevonden, maar doordat sommigen meerdere reizen maakten, stijgt het aantal reizen tot 246. Echter, door het geheel ontbreken van de gegevens van Amsterdam en Enkhuizen en die van Zeeland na 1737, is het beeld incompleet. Wel mag worden aangenomen dat de meeste Westlanders via Delft vertrokken.

Bij vertrek gingen de zeelieden een dienstverband aan van drie jaar en de soldaten van vijf jaar. De reis was bijzonder gevaarvol. Schepen

leden schipbreuk, er braken aan boord epidemieën uit, gebrek aan (vers) voedsel en water eisten hun tol en na aankomst in de Oost moest men weerstand bieden aan tropische ziekten. Malaria was de grootste bedreiging. De soldaten werden ontscheept in Batavia, waar vanaf 1733 een ware malaria-epidemie heerste; 40 tot 50 % van hen stierf binnen een jaar en omstreeks 1775 zelfs 60 – 70 %. De malaria is waarschijnlijk ontstaan door de aanleg van visvijvers kort na 1730. Een wel heel ongewone dood stierf de 20-jarige Pieter Goddeus, molenmaker uit Schipluiden. Hij werd op het schip Padmos betrapt op 'sodomie', door de scheepsraad ter dood veroordeeld en geëxecuteerd op 20 juli 1735.

196 Westlandse VOC-dienaren maakten 236 reizen, van wie er de eerste reis 125, dat is 64 %, niet terugkeerden, inclusief de vermiste of weggelopen personen. Van de 71 overlevenden bleven er 40 thuis, maar 31 van hen waagden een tweede reis. Van hen overleden er 15 tijdens het dienstverband, 8 bleven thuis na terugkeer en 8 durfden een derde reis te ondernemen. Dat overleefden maar 3 personen, van wie Pieter Leenderts Koppert uit De Lier voor een vierde reis vertrok en het nog overleefde ook. Hij had toen 14 jaar voor de VOC gevaren. Alles bij elkaar geteld keerden 145 van de 196 mannen na de eerste, tweede of derde reis niet terug. Dat is 74 %! Je vraagt je af, waarom er sowieso nog jongelui vertrokken, als de sterfte zo hoog was, en nog onbegrijpelijker: waarom sommigen er een tweede, derde of vierde reis aan vast knoopten.

Aantallen vertrokken, overleden en teruggekeerde VOC-dienaren

	<i>vertrokken</i>	<i>overleden</i>	<i>teruggekeerd</i>
Eerste reis	196	125	71
Tweede reis	31	15	16
Derde reis	8	5	3
Vierde reis	<u>1</u>	0	1
Aantal reizen	236		

Verdeeld over de beroepen lopen de sterftcijfers nogal uiteen.

<i>rang</i>	<i>vertrokken</i>	<i>teruggekeerd</i>	<i>niet terug gekeerd</i>	<i>percentage niet teruggekeerden</i>
Bosschietser	33	20	13	39 %
Matroos	80	36	44	55 %
Soldaat	45	7	38	84 %
Jongmatroos	20	8	12	60 %
Hooploper	17	6	11	65 %
Overige rangen	34	14	20	58 %
Onbekend	<u>7</u>	<u>1</u>	<u>6</u>	<u>85 %</u>
Totaal	236	92	144	61 %

In dezelfde periode vertrokken ruim 10.500 Delftenaren met schepen van de Kamer van Delft. Van hen keerden 50-60 % niet terug, een vergelijkbaar percentage als van de Westlanders.

We hebben met behulp van de door de Studiegroep Genealogie 'Westland' uitgebracht cd-rom met de index op de doop-, trouw- en begraafboeken getracht de Westlandse VOC-dienaren te identificeren in de doopboeken en hun leeftijd bij vertrek te bepalen. Gemiddeld kon van 64 % de doopdatum worden gevonden. De Lier, Naaldwijk en 's-Gravenzande gaan op kop met 80 %. Wateringen en Poeldijk zijn als overwegend katholieke dorpen met gemiddeld 46 % de hekkensluiters. De rooms-katholieke doopboeken zijn niet zo volledig als de protestantse. Ter Heijde is als protestants dorp een buitenbeentje met slechts 25 %, maar het aantal van vier is te klein om een goede indicatie te geven en bovendien is het niet onmogelijk dat er enkele personen uit Terheijden in Brabant tussen zitten.

<i>Herkomst</i>	<i>totaal</i>	<i>doop gevonden</i>	<i>percentage</i>
's-Gravenzande	27	22	81 %
Honselersdijk	15	9	60 %
De Lier	15	12	80 %
Maasland	33	18	55 %
Monster	22	13	59 %
Naaldwijk	34	27	79 %
Poeldijk	7	3	43 %
Schipluiden	16	10	63 %
Wateringen	23	11	48 %
Ter Heijde	<u>4</u>	<u>1</u>	<u>25 %</u>
Gemiddeld/totaal	196	126	64 %

Het kwam geregeld voor dat plaatsgenoten of familieleden op hetzelfde schip aanmonsterden. Een mooi voorbeeld daarvan vormt de familie De Wilt of De Wilde uit De Lier. Op 15 juli 1779 vertrok met de Vreeburg een niet nader geïdentificeerde Pieter de Wilde² als hooploper met zijn (vermoedelijke) broer of neef Simon Gijsberts de Wilde, 11 jaar, eveneens hooploper. Beiden keerden behouden terug, Simon in 1780 en Pieter in april 1783. Pieter vertrok twee maanden later weer, juni 1783, nu als matroos met de Hindeloopen, vergezeld van de broers Cornelis (17) en Frans Hendriks de Wilde (13), vermoedelijk zijn neefs, beiden als hooploper. Pieter wordt het laatste vermeld in Azië in mei 1784, de broers Cornelis en Frans overleden 14 dagen na elkaar in augustus/september 1786. De voorbeelden tonen tevens aan, hoe jong sommige opvarenden waren. Ze deden dan dienst als hooploper (hulpje van de matrozen) of jongmatroos.

Dorpsgenoten die tezamen vertrokken, waren onder meer Jan van

Velsen (23) en Jacob Pieters van Antwerpen (23) uit Naaldwijk, die op 2 november 1754 met de Vredestein uitvoeren. Van Antwerpen werd 12 jaar later als vermist genoteerd, maar Van Velsen kwam al in 1756 weer thuis.

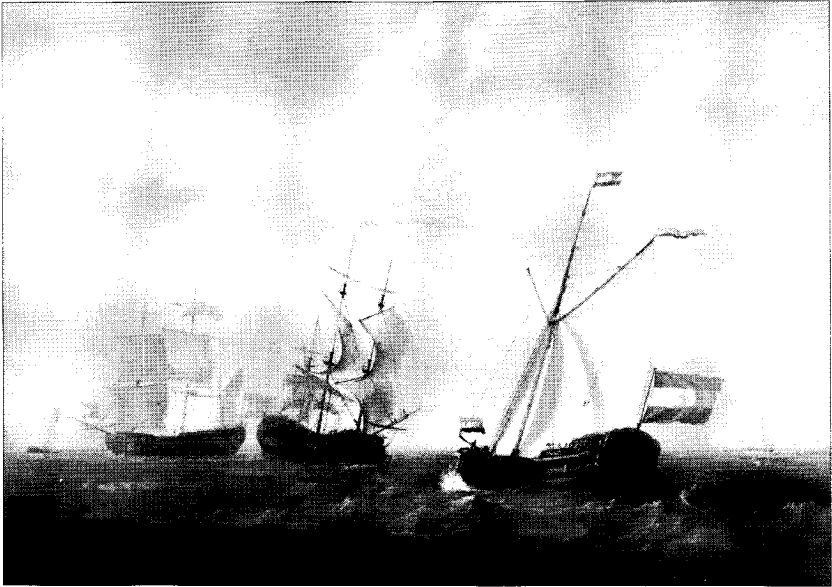
Als men voor een tweede of derde reis vertrok, kon men vaak in een hogere rang dienst nemen. Hooplopers en jongmatrozen werden matroos, en matrozen werden busschietter, dat waren de matrozen die de kanonnen bedienden. En Boekestijn uit het begin van het artikel had helemaal carrière gemaakt door van artillerist, opperkoopman en tenslotte baljuw van Batavia te worden. Een mooie carrière maakte ook Hendrik Willem Schoon uit Honselersdijk. Hij vertrok Oudejaarsdag 1718 op 16-jarige leeftijd als oploper (hooploper) en keerde terug in 1721. Mogelijk heeft hij daarna nog enkele reizen met de Kamer van Amsterdam gemaakt, want op 25 maart 1728 monsterde hij aan als onderstuurman, een flinke promotie. Na zijn terugkeer in 1730, vertrok hij in datzelfde jaar als opperstuurman, de op een na hoogste rang aan boord. Deze reis overleefde hij niet, want op 13 november 1731 overleed hij op het schip op 29-jarige leeftijd.

Sommigen kozen er voor in de Oost te blijven. Pieter Nederpelt uit Poeldijk bleef er tot de VOC werd opgeheven. Hij was toen al 20 jaar weg. Daniel van Lis uit Schipluiden overleed in de Oost, maar was toen al 16 jaar weg. Jacobus Schonevelt uit Monster (of Münster?) vestigde zich na een 18-jarig dienstverband in 1727 als vrijburger op Ternate. Nog in 1787 werd er vanuit Batavia naar hem geïnformeerd, maar hij bleek al lang geleden te zijn overleden.

Van sommigen blijkt dat ze al gehuwd waren bij vertrek, hetgeen blijkt uit het feit dat zij de VOC verzochten jaarlijks enkele maanden gage aan hun vrouw uit te betalen of het blijkt uit de verdeling van de erfenis na overlijden. Zo vertrok Jan Cornelisz van der Arent uit 's Gravenzande in 1705 als soldaat met achterlating van zijn vrouw Trijntje van der Pol. Zij zagen elkaar niet meer terug, want hij overleed in 1718 in Padang. Jan Leendertsz de Baas uit Honselersdijk vertrok als metselaar in datzelfde jaar 1718 met achterlating van zes kinderen. Hij was in 1702 getrouwd en moet bij zijn vertrek dus al ruim 40 zijn geweest.

We hebben ook een overzicht gemaakt van de Kamers van waaruit men vertrok. Het blijkt dat Delft de voorkeur had, niet verbazingwekkend natuurlijk.

<i>Kamer</i>	<i>Delft</i>	<i>Rotterdam</i>	<i>Hoorn</i>	<i>Zeeland</i>	<i>Amsterdam</i>
1700/1737	56	9	3	29	niet
1738-1795	<u>98</u>	<u>39</u>	<u>2</u>	<u>niet bekend</u>	bekend
Totaal	154	48	5	29	

Schepen van de Kamer Rotterdam van de VOC met een oorlogsschip op de rede van Hellevoetsluis, ca. 1785. (Jacob van Strij). Maritiem Museum Rotterdam.

Een ruwe schatting leert dat, bij gelijke verhoudingen, Zeeland tussen 1738 en 1795 nog 50 vermeldingen zou kunnen opleveren. Naar de Amsterdamse cijfers is zelfs geen gissing mogelijk en Enkhuizen zal vermoedelijk, net als Hoorn, slechts enkele vermeldingen opleveren.

Gedurende de 95 jaar van de 18^e eeuw zijn 196 verschillende personen uit het Westland vertrokken, dat is ruim twee per jaar. Met Zeeland en Amsterdam erbij wordt dat misschien vier per jaar, maar nog altijd een fractie in vergelijking met Delft, waar ruim 110 personen per jaar vertrokken, alleen al voor de Kamer van Delft.

Uitgaande schepen waarop de Westlanders voeren, hadden gemiddeld 227 man aan boord. Met de huisvesting op de betrekkelijk kleine schepen was het dan ook treurig gesteld, vooral tijdens de uitreis, als ook een detachement soldaten meevoer. In de lage, benauwde tussendecken was nauwelijks een slaapplaats voor iedereen. Op de schepen was heel Europa vertegenwoordigd. Meer dan 50 % van de opvarenden was van buiten Nederland afkomstig; vooral het beroep van soldaat was onder Nederlanders niet geliefd, wat geen wonder is, als men weet dat in het laatste kwart van de 18^e eeuw maar 10 % van hen het vaderland terugzag.

Zij die terugkeerden (excl. soldaten) waren gemiddeld circa 3 jaar weggeweest, maar soldaten moesten langer dienen. De acht Westlandse soldaten die terugkeerden, waren gemiddeld 6,5 jaar weggeweest.

Er is nog een tweede bron die Westlanders in dienst van de VOC noemt. In het gemeentearchief van Naaldwijk berust een pak met machtigingen, waartussen zich 18 akten bevinden, waarin door erfgenamen van overleden VOC-dienaren machtigingen worden verleend om achterstallige gages te innen bij de Kamers van de VOC³. De namen uit deze 18 akten volgen op de laatste bladzijde van dit artikel.

Tenslotte nog iets over onze Pieter Claesz Boekestijn. Een achterneef van hem, Pieter Cornelisz Boekestijn was bakker in Overschie. Diens twee zoons Arie en Cornelis vertrokken ook naar de Oost. Toen Arie in 1732 te Nagasaki ziek lag, maakte hij zijn testament op ten overstaan van zijn verre achterneef Pieter Claesz Boekestijn, opperkoopman aldaar. Hij vermaakte zijn goederen aan zijn zuster en broer (Cornelis), maar in geval van hun vooroverlijden, zouden alle goederen geërfd worden door Cornelis Boekestijn te Alkmaar, de zoon van genoemde Pieter Claesz Boekestijn. Zo bleef het kapitaal toch nog in de familie.

NOTEN:

1. D. van der Hoff. Genealogie Boekestijn in 'Uit het Liers Verleden II, blz. 158 en Nationaal Archief Den Haag, archief van de VOC, scheepssoldijboeken, inv. nr 5509, toegangsnr 1.04.02.
2. We kennen wel een Pieter de Wilde, broer van genoemde Simon, maar die was bij vertrek pas 7 jaar.
3. Rechterlijk Archief Naaldwijk, inv. nr 32. Met dank aan de heer G. Hamel te Naaldwijk, die het register heeft bewerkt.

LITERATUUR

Over het leven aan boord van VOC-schepen zijn de afgelopen jaren verschillende boeken verschenen. Drie daarvan zijn:

- Roelof van Gelder. 'Naporra's omweg; het leven van een VOC-matroos'. Amsterdam/Antwerpen, 2003.
- Hans Bonke. 'De zeven reizen van de Jonge Lieve', de biografie van een VOC-schip, 1760-1781. Uitgeverij SUN, Nijmegen, 1999.
- Vibeke Roeper en Roelof van Gelder. In dienst van de Compagnie. Leven bij de VOC in honderd getuigenissen [1602-1799]. Athenaeum – Polak & Van Genneep, Amsterdam, 2002.

Lijst van Westlanders in dienst van de VOC

's-Gravenzande

Ary van Alenburg, zoon van Jan Doezen van A., 23 jaar, derde chirurgijn, vertr. met Stadhuys van Delft, Kamer van Delft, op 02.05.1724, teruggekeerd in 1726.

Jan van Alenburg, zoon van Hendrik van A., 16 jaar, matroos, vertr. met Wildrijk, Kamer van Delft, op 25.03.1749, teruggekeerd in 1753.

Cornelis van Alenburg, zoon van Jan Doezen van A., 19 jaar, matroos, vertr. met Arendsduin, Kamer van Delft, op 28.04.1718, teruggekeerd 1719

Idem, 21 jaar, vertr. met Ter Horst, Kamer van Delft, op 19.12.1719, teruggekeerd 1721.

Jan Cornelisz van der Arent, soldaat, 31 jaar, vertr. met Wassenaar, Kamer van Delft, op 20.05.1705, overleden te Padang op 04.09.1718.

Cornelis van Baalen, jongmatroos, vertr. met Schoonderloo, Kamer van Delft, op 07.07.1782, teruggekeerd 1784.

Jacobus de Best, zoon van Johannes de Best, 15 jaar, hooploper, vertr. met Goudriaan, Kamer van Delft, op 22.04.1732, teruggekeerd 1734.

Willem Carel Boon, matroos, vertr. met Horssen, Kamer van Delft, op 28.05.1788, laatste vermelding Kaap de Goede Hoop 31.08.1793.

Jacob de Bruijn, zoon van Jacob Jansz de Bruijn, 39 jaar, soldaat, vertr. met Teilingen, Kamer van Rotterdam, op 10.07.1792, laatste vermelding Kaap de Goede Hoop 31.08.1793.

Jan Justus Dingeman, zoon van Willem Dingeman, 19 jaar, luitenant, vertr. met Standvastigheid, Kamer van Delft, op 13.08.1790, teruggekeerd 1793.

Idem, luitenant, 22 jaar, vertr. met Siam, Kamer van Delft, op 16.11.1793, ontslagen 31.03.1797 te Drontheim.

Jan Willemsz van Eijk, zoon van Willem Gerritsz van Eijk, 27 jaar, soldaat, vertr. met Krooswijk, Kamer van Delft, op 22.12.1735, overl. Gamron, 07.03.1739.

Claas Konijnenberg, soldaat, vertr. met Diemen, Kamer van Zeeland, op 01.03.1705, overl. in Azië 17.06.1706.

Dirk van Kralingen, zoon van Willem van Kr., 27 jaar, matroos, vertr. met Horssen, Kamer van Delft 14.11.1785, laatste vermelding hospitaal Kaap de Goede Hoop 31.08.1793

Sier van Kralingen, zoon van Willem van Kr., 25 jaar, matroos, vertr. met Ritthem, Kamer van Rotterdam, op 08.01.1780, weggelopen op Kaap de Goede Hoop op 11.10.1780.

Dirk Leckerkerk, zoon van Dirk Cornelisz L., 22 jaar, soldaat, vertr. met Middelwoud, Kamer van Zeeland, op 17.01.1726, teruggekeerd in 1733.

Idem, 30 jaar, bosschieter, vertr. met Everswaard, Kamer van Zeeland, op 21.01.1734, teruggekeerd in 1736.

Idem, 33 jaar, matroos, vertr. met Nieuw Walcheren, Kamer van Zeeland, op 12.11.1737, overl. op het schip 01.01.1738.

Pieter Dirkse van der Linden, 19 jaar, matroos, vertr. met Horssen, Kamer van Delft, op 14.11.1785, teruggekeerd 1787.

Arij Cornelisz van der Marel, zoon van Cornelis Ariensz v.d.M., 25 jaar, matroos, vertr. met Batavia, Kamer van Delft, op 07.01.1780, weggelopen in Azië 10.12.1780.

Hendrik Munts, zoon van Johannes M., 15 jaar, matroos, vertr. met Naarstigheid, Kamer van Delft, op 28.07.1747, teruggekeerd 1749.

Idem, 18 jaar, bosschieter, vertr. met Gouverneur-Generaal, Kamer van Delft, op 18.04.1750, teruggekeerd 1752.

Idem, 25 jaar, derde waak, vertr. met Hoop, Kamer van Delft, op 14.05.1756, overl. in Azië 10.09.1757.

Willem van Oosten, zoon van Abraham van O., 13 jaar, jongmatroos, vertr. met Zilveren Leeuw, Kamer van Delft, op 05.08.1780, overl. op het schip 29.03.1781.

Marinus van der Pot, zoon van Hendrik v.d.P., 18 jaar, jongmatroos, vertr. met Vrouwe Anthoinetta Coenrardina, Kamer van Delft, op 19.07.1779, teruggekeerd 1783.

Idem, 23 jaar, constabelsmaat, vertr. met Rozenburg, Kamer van Delft, op 17.09.1783, op de terugweg is zijn schip de Harmonie vermist 18.09.1784.

Huijbregt van Rhijn, zoon van Pieter Huijbertsz v.R., 34 jaar, soldaat, vertr. met Eversvaart, Kamer van Zeeland, op 03.02.1725, overl. Batavia 27.11.1725.

Johannes Stephani, zoon van Johannes Hendriks St. en Ariaentje Munts, 24 jaar, bottelier, vertr. met Vreeburg, Kamer van Delft, op 02.04.1771, teruggekeerd 1772.

Idem, 26 jaar, bottelier, vertr. met Hoolwerf, Kamer van Delft, op 09.04.1773, overl. in Azië 23.04.1774.

Jacobus van den Vaek, 24 jaar, matroos, later soldaat, vertr. met Pasgeld, Kamer van Delft, op 11.11.1745, laatste vermelding Azië 31.08.1748

Paulus Vaarlee, zoon van Lucas V., 14 jaar, jongmatroos, vertr. met Vrouwe Anthoinetta Coenrardina, Kamer van Delft, teruggekeerd 1783.

Idem, 20 jaar, matroos, vertr. met Horssen, Kamer van Delft, op 14.11.1785, weggelopen Kaap de Goede Hoop 28.02.1786.

Jacob Abrahamsz van der Vaart, matroos, vertr. met Rust en Werk, Kamer van Delft, op 04.11.1738, teruggekeerd 1745.

Cornelis Verhoog, zoon van Jan V., 14 jaar, hooploper, vertr. met Hindeloopen, Kamer van Delft, op 27.06.1783, overl. in Azië 27.06.1790.

Jacob Claesz Verkooren, zoon van Klaas Jacobsz V., 24 jaar, matroos, vertr. met Pauw, Kamer van Delft, op 31.12.1771, overl. op het schip kort na aanmonstering.

Arij de Wilde, matroos, vertr. met Zilveren Meeuw, Kamer van Delft, op 05.08.1780, overl. op het schip 09.03.1781.

Honselersdijk

Jan de Baas, man van Fijtje van der Hoeve, metselaar, vertr. met Luchtenburg, Kamer van Rotterdam, op 28.12.1718, overl. Batavia 01.09.1729.

Barend van Baalen, soldaat, vertr. met Erfprins, Kamer van Delft, op 01.05.1751, overl. in Azië 20.10.1752.

Jan Pieters Bardijn, zoon van Pieter Jansz B., 29 jaar, bosschieter, vertr. met Rust en Werk, Kamer van Delft, op 09.04.1746, teruggekeerd 1747.

Meeus Jansz Brassier, zoon van Jan Meesse Br., 45 jaar, soldaat, vertr. met Horstendaal, Kamer van Delft, op 04.05.1716, overl. op Malacca 15.12.1717.

Laurens Koene, matroos, vertr. met Ketel, Kamer van Rotterdam, op 31.07.1744, overl. aan boord op de rede van Portsmouth 15.08.1744.

Pieter de Cok, zoon van Pieter Thomasse de Cok (?), 19 jaar, matroos, vertr. met Wickenburg, Kamer van Zeeland, op 12.03.1734, plaats en datum einde verbintenis onbekend. Hij ging 11.12.1734 naar Banda

Arie Pieters de Cocq, zoon van Pieter Thomasse de C., 23 jaar, bosschieter, vertr. met Westhoven, Kamer van Zeeland, op 16.07.1735, vermist in Azië 25.11.1751.

Arij Gerritsz van Luijk, matroos, vertr. met Rust en Werk, Kamer van Delft, op 09.04.1746, teruggekeerd 1747.

Philippus van der Oest, zoon van Dirk v.d.O., 22 jaar, soldaat, vertr. met 's-Gravenzande, Kamer van Delft, op 21.06.1759, overl. Kaap de Goede Hoop 29.11.1760.

Doede Pietersz Ockenbergh, zoon van Pieter Doez. O., 25 jaar, soldaat, vertr. met Ter Horst, Kamer van Rotterdam, op 25.03.1716, overl. in Azië 12.11.1720.

Leendert van der Salm, zoon van Willem Leendertsz v.d.S., 30 jaar, matroos, vertr. met Strijen, Kamer van Delft, op 25.04.1743, overl.a/b van de Pallas 08.1744.

Jan Scholten, matroos, vertr. met Rust en Werk, Kamer van Delft, op 09.04.1746, teruggekeerd 1747.

Idem, bosschieter, vertr. met Standvastigheid, kamer van Rotterdam, op 10.08.1748, overl. op het schip op 14.09.1748.

Hendrik Willem Schoon, zoon van Frederik S., 16 jaar, oplooper, vertr. met Meijenburg, Kamer van Zeeland, op 31.12.1718, teruggekeerd 1721.

Idem, 25 jaar, onderstuurman, vertr. met Hof niet altijd zomer, Kamer van Zeeland, op 25.03.1728, teruggekeerd 1730.

Idem, 28 jaar, opperstuurman, vertr. met 't Vliegend hart, Kamer van Zeeland, op 11.12.1730, overl. op het schip 13.11.1731.

Cornelis Ariensz Sonderwijk, 20 jaar, matroos, vertr. met Ketel, Kamer van Rotterdam, op 31.07.1744, teruggekeerd 1746.

Pieter van Thol, man van Grietje de Goede, matroos, vertr. met Erfprins, Kamer van Delft, op 26.10.1753, overl. Batavia 12.10.1755.

De Lier

Andries Bleyswijk, zoon van Andries B., 29 jaar, soldaat, vertr. met Teilingen, Kamer van Rotterdam, op 16.09.1788, laatste vermelding Azië 30.06.1797.

Frank Boekesteyn, zoon van Joris Franken B., 30 jaar, soldaat, vertr. met Bosbeek, Kamer van Delft, op 29.05.1746, vermist in Azië 31.08.1752.

Jan Gerritsz de Bruijn, zoon van Gerrit Gerritsz de B., 23 jaar, bootsgezel, vertr. met Wassenaar, Kamer van Delft, op 20.01.1710, teruggekeerd 1716.

Pieter Gillisz de Bruijn, zoon van Jillis Pietersz de B., 22 jaar, jongmatroos, vertr. met Delfland, Kamer van Delft, op 29.03.1741, overl. in Azië 25.12.1757.

Lambregt Pietersz van der Elst, zoon van Pieter Huygen v.d.E., 43 jaar, matroos, vertr. met Opperdoes, Kamer van Zeeland, op 12.05.1735, overl. op het schip 26.08.1735.

Pieter Leendertsz Koppert, zoon van Leendert Lucasz K., 19 jaar, bootsgezel, vertr. met Wateringen, Kamer van Delft, op 15.04.1702, teruggekeerd 1704.

Idem, 22 jaar, bosschieter, vertr. met Donkervliet, Kamer van Delft, op 24.12.1704, teruggekeerd 1709.

Idem, 27 jaar, bosschieter, vertr. met Raadhuis van Middelburg, Kamer van Zeeland, op 20.01.1710, teruggekeerd 1711.

Idem, 29 jaar, bosschieter, vertr. met Popkensburg, Kamer van Zeeland, op 24.01.1712, teruggekeerd 1716.

Jan Jorisz van der Meer, zoon van Joris Jorisz v.d.M., 21 jaar, matroos, vertr. met Donkervliet, Kamer van Delft, op 30.04.1709, teruggekeerd 1711.

Idem, 24 jaar, bosschieter, vertr. met Zuiderbeek, Kamer van Zeeland, op 24.01.1712, teruggekeerd 1713.

Jan van der Post, zoon van Jacob Jansz v.d.P., 17 jaar, soldaat, vertr. met Hoop, Kamer van Delft, op 10.05.1743, overl. op Ternate 17.11.1755.

Crijn Philipsz Roodenburg, zoon van Philips IJsbrantsz R., matroos, vertr. met Goudriaan, Kamer van Delft, op 17.04.1720, overl. Batavia 11.01.1722.

Jacobus Stekhoven, zoon van Henrik Willems S. en Annetje Breedvelt, huistimmerman, vertr. met Koning Karel de Derde, Kamer Delft, op 08.05.1713, overl. te Malacca, 21.03.1715.

Adriaen Valkenier/Valkenis, zoon van Jacob Ariensz V., 23 jaar, onderchirurgijn, vertr. met Donkervliet, Kamer van Delft, op 24.12.1704, overl. in Azië 06.10.1706.

Cornelis de Wilde, zoon van Pieter Hendriksz de W., 17 jaar, hooploper, vertr. met Hindeloopen, Kamer van Delft, op 27.06.1783, overl. in Azië 03.09.1786.

Frans de Wilde, zoon van Pieter Hendriksz de W., 13 jaar, hooploper, vertr. met Hindeloopen, Kamer van Delft, op 27.06.1783, overl. in Azië 13.08.1786.

Pieter de Wilde, hooploper, vertr. met Vreeburg, Kamer van Delft, op 15.07.1778, teruggekeerd op 18.04.1783.

Idem, jongmatroos, vertr. met Hindeloopen, Kamer van Delft, op 27.06.1783, laatste vermelding op het schip Overduin 30.05.1784.

Simon de Wilde, zoon van Gijsbert Hendriksz de W., 11 jaar, hooploper, vertr. met Vreeburg, Kamer van Delft, op 15.07.1778, teruggekeerd 1780.

Maasland

Arij van den Berg, zoon van Ary Joosten v.d.B./van Bergen (?), 33 jaar, vertr. met Spiering, Kamer van Delft, op 25.04.1725, teruggekeerd 1727.

Idem, 39 jaar, matroos, vertr. met Langerode, Kamer van Delft, op 11.10.1730, teruggekeerd 1732.

Idem, 41 jaar, matroos, vertr. met Magdalena, Kamer van Delft, op 15.04.1733, teruggekeerd 1734.

Joost van den Berg, zoon van Willem Joosten v.d.B., 20 jaar, bosschieter, vertr. met Haringtuin, Kamer van Delft, op 13.10.1716, teruggekeerd 1718.

Idem, 22 jaar, hoogbootsmansmaat, vertr. met Delfland, Kamer van Delft, op 21.09.1718, teruggekeerd 1720.

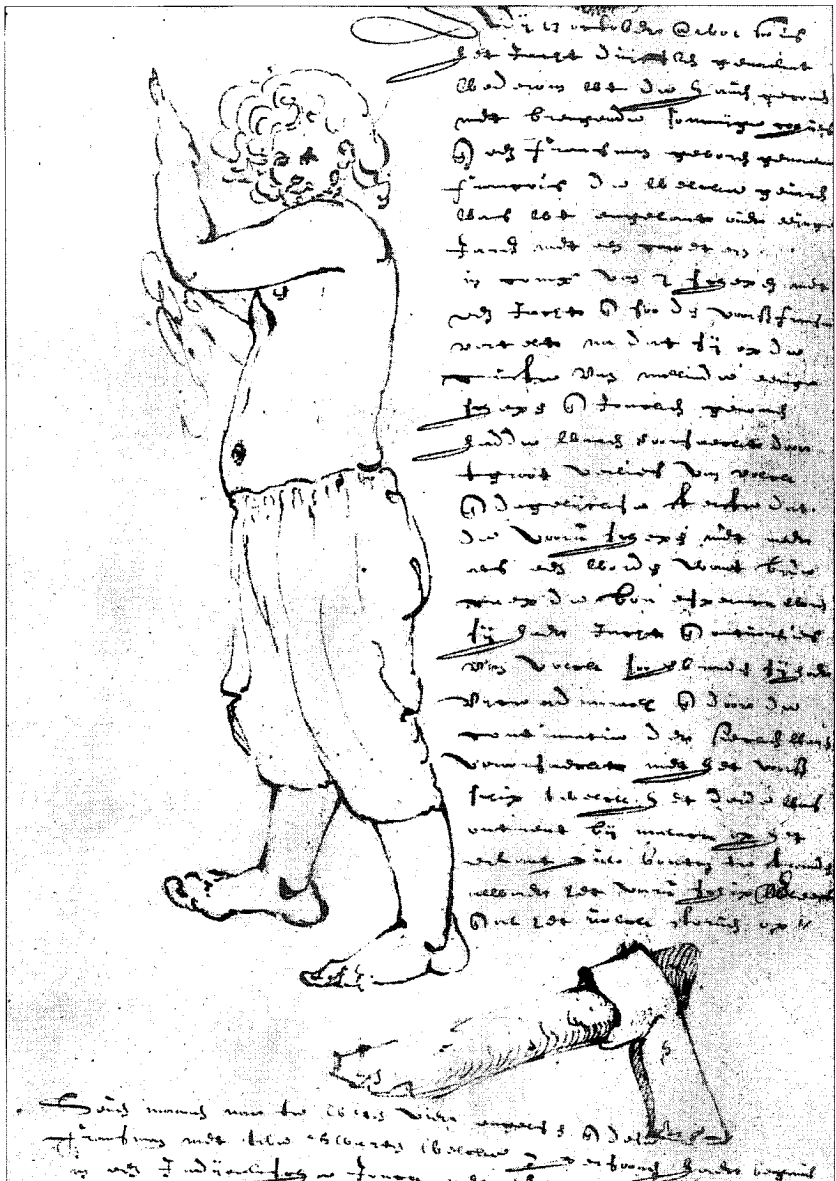
Idem, 25 jaar, hoogbootsmansmaat, vertr. met Barbestein, Kamer van Delft, op 21.05.1721, teruggekeerd 1724.

Michiel Joppe Berkel, matroos, vertr. met Zoetigheid, Kamer van Delft, op 18.10.1719, teruggekeerd 1723.

Willem de Blooys, 24 jaar, bosschieter, vertr. met Overschie, Kamer van Delft, op 08.10.1762, teruggekeerd 1765.

Hendrik Dekker, zoon van Ariaantje Jobse D., 26 jaar, matroos, vertr. met Lekkerlust, Kamer van Delft, op 08.04.1769, teruggekeerd 1774.

Gerrit Leenderts van Dijk, zoon van Leendert Gerritsz v.d., 19 jaar, jong

Matroos aan boord van de 'Gelderland', een van de VOC-schepen die onder bevel van Steven van der Haghen in 1603 naar de Molukken vertrokken. De zeeman is getekend in de marge van het journaal, dat opperkoopman Hendrick Craen van de reis bijhield. (Foto J.W. Moerman).

matroos, vertr. met Standvastigheid, Kamer van Rotterdam 20.04.1758, teruggekeerd 1761.

Paulus Dijkshoorn, matroos, vertr. met Den Dam, Kamer van Delft, op 02.11.1727, teruggekeerd 1729.

Idem, bosschieter, vertr. met Stadhuis van Delft, Kamer van Delft, op 05.11.1729, teruggekeerd 1732.

Albert Claesz Droog, zoon van Nicolaas Droog, 17 jaar, jongmatroos, vertr. met Rust en Werk, Kamer van Delft, op 13.11.1734, teruggekeerd 1745.

Pieter Goose, hooploper, vertr. met Baarzande, Kamer van Delft, op 20.04.1753, overl. in Azië 12.12.1755. Hij werd onderhouden door het armbestuur van Maasland.

Arij Groen, zoon van Cornelis Pietersz. G.(?), 44 jaar, bosschieter, vertr. met Vredestein, Kamer van Rotterdam, op 10.12.1762, overl. Batavia .06.1763.

Willem Jacobsz Groen, zoon van Jacob Pietersz G. 32 jaar, soldaat, vertr. met Delfland, Kamer van Delft, op 07.04.1739, uitgerust met f 200 door de diakonie van Maasland, overl. Batavia 08.10.1743.

Idem, 33 jaar, soldaat, vertr. met Oude Zijpe, Kamer van Hoorn, op 29.06.1740, einde verbintenis onbekend.

Jan de Heer, cadet de marine, vertr. met Deuniveld, Kamer van Delft, op 23.09.1754, teruggekeerd 1756.

Johannes Hendricus de Heer, zoon van Gerrit de Heer, 22 jaar, korporaal, vertr. met Bleiswijk, Kamer van Delft, op 09.04.1758, teruggekeerd 1764.

Dirk van der Hoeven, matroos, vertr. met Hof niet altijd winter, Kamer van Rotterdam, op 15.05.1750, overl. op het schip 06.11.1740.

Willem Ido, matroos, vertr. met Magdalena, Kamer van Delft, op 19.01.1739, teruggekeerd 1746.

Leendert Huysman, zoon van Pieter H., 18 jaar, matroos, vertr. met Vreeburg, Kamer van Delft, op 15.07.1778, overl. in Azië 24.03.1786.

Jan Cock, zoon van Dirk Jansz C., 17 jaar, matroos, vertr. met Den Dam, Kamer van Delft, op 26.10.1717, overl. in Azië 16.08.1719.

Willem van der Laan, jongmatroos, vertr. met Standvastigheid, Kamer van Rotterdam 20.04.1758, vermist in Azië 23.02.1759.

Ary van Noord, zoon van Ary Ariensz v.N., 26 jaar, bosschieter, vertr. met Schakenbos, Kamer van Rotterdam, op 12.04.1751, schip vergaan 1752.

Jan Scheffer, metselaar, vertr. met Eendracht, Kamer van Delft, op 07.10.1773, vermist 12.12.1773.

Ary Ariensz van Schie, matroos, vertr. met Overschie, Kamer van Delft, op 11.11.1746, 19.09.1747 verbannen naar het eiland Edam, aldaar dec. 1747.

Gillis van Schiebroek, ondertimmerman, vertr. met Wassenaar, Kamer van Delft, op 20.05.1705, overl. Batavia 1706.

Leendert Gerritsz van Schiebroek, bosschieter, vertr. met Wassenaar, Kamer van Delft, op 20.05.1705, overl. te Batavia, 28.02.1708.

Pieter Schrevel, zoon van Hendrik Schrevelius, 17 jaar, matroos, vertr. met Haamstede, Kamer van Delft, op 14.04.1735, overl. Batavia 20.05.1737.

Jan Cornelisz Spieringh, zoon van Grietje Maertens van Santen jongmatroos, vertr. met Delfland, Kamer van Delft, op 25.12.1724, overl. te Batavia 21.03.1736.

Stoffel Cornelisz Stilleman, zoon van Cornelis Gerritsz Stelman, 29 jaar, soldaat, vertr. met Jonge Samuël, Kamer van Rotterdam, op 15.11.1777, overl. in Azië 29.05.1779.

Pieter Baltens Veltenaar, matroos, vertr. met Adrichem, Kamer van Delft, op 28.10.1733, overl. in Bengalen 06.12.1734.

Gerrit Verbeek, bosschieter, vertr. met Schakenbos, Kamer van Rotterdam, op 12.04.1751, teruggekeerd 1756.

Idem, man van Gerritie Verbeek/Grietie Smit, opperkuiper, vertr. met Vredestein, Kamer van Rotterdam, op 09.04.1759, overl. in Azië 24.02.1762.

Jacobus Warrebout, zoon van Dirck Jacobsz W., 36 jaar, matroos, vertr. met Blijdorp, Kamer van Rotterdam, op 18.10.1755, overl. in Azië 10.11.1756.

Matthijs Westerhoff, soldaat, vertr. met Langerode, Kamer van Delft, op 11.10.1730, teruggekeerd 1739.

Dirk van Wijk, soldaat, vertr. met Juno, Kamer van Delft, op 14.06.1775, teruggekeerd 1779.

Idem, matroos, vertr. met Bredehof, Kamer van Hoorn op 29.12.1779, laatste vermelding Azië 06.11.1784.

Martinus van Wijn, zoon van Willem v.W., 28 jaar, rang onbekend, vertr. met Delfland, Kamer van Delft, op 29.03.1741, teruggekeerd 1743.

Willem van Wijn, zoon van Pieter Willemsz v.W., 19 jaar, soldaat, vertr. met Vrouwe Anthoinetta Coenardina, Kamer van Delft, op 01.10.1766, overl. in Azië 11.03.1768.

Monster

Harper Cornelisz Alsemgeest, zoon van Cornelis Herbertse A., 25 jaar, matroos, vertr. met Huis ter Duine, Kamer van Delft, op 23.03.1747, teruggekeerd 1748.

Cornelis van der Bijl, soldaat, vertr. met Sleewijk, Kamer van Rotterdam, op 02.01.1718, teruggekeerd 1726.

Anthony de Bruyn, zoon van Cornelis de B., 20 jaar, matroos, vertr. met Stadhuis van Delft, op 05.11.1729, teruggekeerd 1731.

Idem, 23 jaar, matroos, vertr. met Goudriaan, Kamer van Delft, op 22.04.1732, teruggekeerd 1733.

Cornelis de Bruyn, zoon van Teunis Corsen de B., 35 jaar, soldaat, vertr. met Donau, Kamer van Delft, op 24.04.1714, overl. in Azië 04.02.1716.

Jan Jacobsz de Bruyn, zoon van Jacob Wormbrechtsz de B., 30 jaar, soldaat, vertr. met Goudriaan, Kamer van Delft, op 17.04.1720, overl. te Gale 16.06.1724.

Willem Bubbesson, zoon van Arent B., 36 jaar, soldaat, vertr. met Gouverneur-Generaal, Kamer van Delft, op 18.04.1750, overl. in Azë 05.01.1751.

Thomas Dertanville, onderchirurgijn, vertr. met Wateringen, Kamer van Delft, op 20.04.1708, teruggekeerd 1713.

Jan Doesbeek (Droesbeek?), soldaat, vertr. met Magdalena, Kamer van Delft, op 19.10.1739, overl. op het schip 10.01.1740.

Johannes van Heyningen, matroos, vertr. met Goudriaan, Kamer van Delft 17.04.1720, teruggekeerd 1722.

Jan Jansz Caal, zoon van Jan Jansz Kaal, 19 jaar, vertr. met Eenparigheid, Kamer van Delft, op 04.07.1789, overl. in Azië 29.03.1790.

Pieter van der Klugt, matroos, vertr. met Haamstede, Kamer van Delft, op 20.04.1738, teruggekeerd 1739.

Idem, bosschieter, vertr. met Hof van Delft, Kamer van Delft, op 20.04.1740, overl. in Azië 03.07.1741.

Arij Kouwenhoven, zoon van Cornelis K., 20 jaar, matroos, vertr. met Horsen, Kamer van Delft, op 14.11.1785, overl. in Azië 05.02.1787.

Pieter Lodewijks Coevenhoven, 12 jaar, hooploper, vertr. met Jonge Samuël, Kamer van Rotterdam, op 15.11.1777, overl. Batavia 02.08.1780.

Hubregt van der Meer, zoon van Huybrecht v.d. M., 20 jaar, derde timmerman, vertr. met Donkervliet, Kamer van Delft, op 30.04.1709, teruggekeerd 1714.

Pieter van der Meer, zoon van Pieter Huybrechts v.d. M., 53 jaar, onder-timmerman, vertr. met Vrijburg, Kamer van Delft, op 24.10.1707, overl. in Azië 30.03.1710.

Ary Cornelisz Middelburg, 11 jaar, hooploper, vertr. met Jonge Samuël, Kamer van Rotterdam, op 15.11.1777, overl. Batavia 17.01.1779.

Cornelis Middelburg, soldaat, vertr. met Jonge Samuël, Kamer van Rotterdam, op 15.11.1777, overl. Kaap de Goede Hoop, 08.05.1790.

Arij van der Nol, soldaat, vertr. met Vrouwe Everhardina, Kamer van Delft, op 27.01.1778, overl. op het schip 26.02.1778.

Claas van der Nol, zoon van Jacob v.d.N., 22 jaar, hooploper, vertr. met Erf-prins, Kamer van Delft, op 09.04.1759, overl. in Azië 15.02.1767.

Leendert van der Salm, oplooper, vertr. met Rijssel, Kamer van Zeeland, op 28.01.1717, overl. Semarang 23.04.1718.

Jacobus Schonevelt, rang onbekend, vertr. met Donkervliet, Kamer van Delft, op 30.04.1709, einde verbintenis als vrijburger op Ternate 21.03.1727. (Mogelijk kwam hij van Munster)

Arij Claesz Toon, (zoon van Claes Gerritsz 't Hoen?), jongmatroos, vertr. met Naarstigheid, Kamer van Delft, op 06.04.1754, overl. in Azië 26.09.1755.

Naaldwijk

Jacob Pietersz van Antwerpen, zoon van Pieter Fransz van A., 23 jaar, jongmatroos, vertr. met Vredestein, Kamer van Rotterdam 02.11.1754, vermist te Gale 30.11.1766.

Jan Jorisz van der Beukel, matroos, vertr. met Wickenburg, Kamer van Zeeland 10.02.1724, overl. in Azië 30.11.1725.

Arij Willemsz van Buijten, zoon van Willem Dirksz van B., 36 jaar, soldaat, vertr. met ter Nisse, Kamer van Zeeland, op 08.11.1715, weggelopen in Cochín, 25.01.1719

Cornelis Groenewegen, zoon van Ary Groenewegen, 16 jaar, jongmatroos, vertr. met Tempel, Kamer van Rotterdam, op 20.09.1768, teruggekeerd 1770.

Idem, 18 jaar, matroos, vertr. met IJsselmonde, Kamer van Rotterdam, op 02.10.1770, overl. Azië 01.02.1772.

Hendrik van Heest, zoon van Lucas van Hees, 14 jaar, hooploper, vertr. met Rotterdams Welvaren, Kamer van Rotterdam, op 26.07.1785, vermist in Azië 30.06.1788.

Jacobus Hooseman, jongmatroos, vertr. met Delft, Kamer van Delft, op 19.04.1757, overl. in Azië 08.12.1757.

Jacob van der Hout, zoon van Pieter Jorisz v.d. H., 18 jaar, matroos, vertr. met Siam, Kamer van Delft, op 16.11.1793, overl. in Azië 27.02.1795.

Bartholomeus Jacobse, matroos, vertr. met Domburg, Kamer Zeeland, op 22.02.1700, overl. op het schip 31.03.1700.

Bastiaen Joosten, bootsgezel, vertr. met Monster, Kamer van Rotterdam, op 24.12.1704, teruggekeerd 1706.

Idem, bosschietter, vertr. met Donkervliet, Kamer van Rotterdam, op 15.04.1707, teruggekeerd 1712.

Zeelieden klimmen in het wand van de 'Peter en Paul'. Een stuurman schreeuwt ze van het dek nog instructies toe. Detail van een schilderij door A. Storck 1698. (Foto J.W. Moerman).

Idem, bosschieter, vertr. met Neptunus, Kamer van Rotterdam, op 18.05.1713, overl. Surat 27.11.1714.

Willem Everts van der Knaap, zoon van Evert Janse v.d. K., 18 jaar, bosschieter, vertr. met Standvastigheid, Kamer Rotterdam, op 01.06.1754, overl. in Azië 09.05.1755.

Frank van Coole, man van Neeltje Steenhaart, zoon van Ary Gillisz Coole, 44 jaar, soldaat, vertr. met Barbestein, Kamer van Delft, op 21.05.1721, teruggekeerd 1728. (zie ook onder Wateringen).

Jan van der Linde, matroos, vertr. met Vredestein, Kamer van Rotterdam, op 15.11.1765, overl. op het schip 23.12.1765.

Jeremias van Mechelen, zoon van Rombertus v. M., 30 jaar, matroos, vertr. met Patmos, Kamer van Rotterdam, op 07.04.1723, teruggekeerd 1730.

Idem, 36 jaar, matroos, vertr. met Heinkenszand, Kamer van Zeeland, op 01.06.1731, overl. op het schip 09.06.1732.

Jan Abramsen Nieuwzand (moet zijn Nieuwland?), 21 jaar, matroos, vertr. met Kockengen, Kamer van Zeeland, op 27.01.1718, overl. in Azië 21.09.1719.

Philip Nieuwland, zoon van Abraham N., 21 jaar, jongmatroos, vertr. met Kattendijke, Kamer van Delft, op 08.05.1764, overl. in Azië 17.02.1765.

Pieter Jacobsz Noordervliet, rang onbekend, vertr. met Vrijburg, Kamer van Delft 24.10.1707, overl. te Batavia, 07.11.1711.

Arent Overgaauw, zoon van Pieter Arentsz Overgaag, 14 jaar, jongmatroos, vertr. met Vrouwe Elisabeth, Kamer van Rotterdam, op 08.10.1766, teruggekeerd 1769.

Jochem Pettijn (Patijn?), zoon van Bastiaan Jorisz P., 26 jaar, matroos, vertr. met Maria Adriana, Kamer van Zeeland, op 11.05.1731, overl. Tutucorijnin, Ceylon 08.11.1732.

Frans Pijl, matroos, vertr. met Krooswijk, Kamer van Delft, op 23.04.1733, teruggekeerd 1735.

Jan Rotteveel, zoon van Dirk R., 25 jaar, hooploper, vertr. met Gouverneur-Generaal, Kamer van Delft 24.04.1760, overl. te Soerabaja 09.06.1768. Hij was met f 150,- uitgerust door het armbestuur.

Jacob van Solingen, zoon van Johannes van S., 21 jaar, chirurgijn, vertr. met Rozenburg, Kamer van Delft, op 12.09.1791, teruggekeerd 1794.

Christiaan Leenderts van der Stael, zoon van Leendert en Anna van Oosten, 23 jaar, matroos, vertr. met Schoonzicht, Kamer van Rotterdam, op 24.05.1760, overl. in Azië 24.09.1761.

Adriaan Stappert, zoon van Johannes S., 21 jaar, soldaat, vertr. met Donkervliet, Kamer van Delft, op 24.12.1704, overl. te Colombo, 08.12.1712.

Jan Troost, zoon van Dirck T., 38 jaar, huistimmerman, vertr. met Slot Aldegonde, Kamer van Zeeland, op 01.06.1731, overl. in Azië 22.05.1732.

Jan Veldhooven, matroos, vertr. met Hoedekenskerke, Kamer van Zeeland, op 24.06.1715, teruggekeerd 1720.

Harmanus Vellekoop, zoon van Pieter Cornelisz V., 29 jaar, matroos, vertr. met Vrouwe Anthoinetta Coenrardina, Kamer van Delft, op 29.09.1772, teruggekeerd 1774.

Idem, 44 jaar, bootzman, vertr. met Constantia, Kamer van Delft, op 16.05.1787, vermist in Azië 31.08.1795.

Johannes Pieters Vellekoop, zoon van Pieter Cornelisz V., 26 jaar, jongmatroos, vertr. met Rotterdam, Kamer van Rotterdam, op 01.01.1753, teruggekeerd 1759.

Jan van Velsen, zoon van Joris Jansen van V. (?), 23 jaar, bosschieter, vertr. met Vredestein, Kamer van Rotterdam, op 02.11.1754, teruggekeerd 1756.

Idem, 25 jaar, bosschieter, vertr. met Rotterdam, Kamer van Rotterdam, op 23.10.1756, teruggekeerd 1760.

Theunis Janse Vink, 14 jaar, hooploper, vertr. met 's-Gravenzande, Kamer van Delft, op 21.06.1759, overl. op het schip Edam in Azië 07.09.1762. Hij was met f 150,- uitgerust door het armbestuur.

Lucas Vreugdenhil, zoon van Jochem Jacobsz V., 37 jaar, matroos, vertr. met Kasteel van Woerden, Kamer van Rotterdam 29.04.1738, overl. Kaap de Goede Hoop 07.12.1738.

Cornelis van der Wegt, matroos, vertr. met Schoonzicht, Kamer van Rotterdam, op 10.04.1770, overl. te Batavia 26.02.1771.

Philip Arentse Wetsteijn/Westijn, zoon van Ary Franken W., 47 jaar, onderkuiper, vertr. met Zilveren Leeuw, Kamer van Delft, op 10.04.1770, overl. op het schip 10.05.1770.

Gerrit Wilsteijn/Westijn, bosschieter, vertr. met Gouverneur-Generaal, Kamer van Delft, op 107.10.1757, teruggekeerd 1758.

Idem, bosschieter, vertr. met Erfprins, Kamer van Delft, op 09.04.1759, teruggekeerd 1762.

Idem, bosschieter, vertr. met Erfprins, Kamer van Delft, op 10.04.1763, overl. in Azië 08.11.1763.

Jan van Wijn, zoon van Pieter v. W., 21 jaar, matroos, vertr. met Nederhoven, Kamer van Delft, op 23.12.1714, teruggekeerd 1719.

Idem, 23 jaar, rang onbekend, vertr. met Voorburg, Kamer van Delft, op 17.01.1717, overl. op het schip Velserhoofd 25.08.1721.

Poeldijk

Jacob den Akker, soldaat, vertr. met Siam, Kamer van Delft, op 16.11.1793, overl. in Azië 31.03.1795.

Andries van Es, soldaat, vertr. met Strijen, Kamer van Delft, op 25.04.1743, overl. in Azië 21.02.1744.

Abraham van Es, zoon van Leendert Cornelisz van Es, 27 jaar, bosschieter, vertr. met Voorzichtigheid, Kamer van Delft, op 06.11.1744, teruggekeerd 1746.

Pieter Simonsz van Nielle (Nielen?), bosschieter, vertr. met Naarstigheid, Kamer van Delft, op 28.07.1747, overl. in Azië 02.07.1748.

Pieter Nederpelt, zoon van Cornelis Pietersz N., 22 jaar, matroos, vertr. met Vrouwe Everhardina, Kamer van Delft, op 27.01.1778, laatste vermelding wonend in Semarang 1801.

Pieter Willemsz Stekhooven, matroos, vertr. met Reigersdaal, Kamer van Delft, op 03.01.1704, teruggekeerd 1706.

Cornelis van der Voort, zoon van Claes Fulpse v.d. V., 26 jaar, matroos, vertr. met Overschie, Kamer van Delft, op 11.11.1746, overl. in Bengalen 03.09.1750.

Schipluiden

Claas Blijswijk, zoon van Andries B., 34 jaar, soldaat, vertr. met Delft, Kamer van Delft, op 24.11.1788, laatste vermelding Palembang 30.06.1799.

Pieter van den Bos, zoon van Cornelis Jorisse v.d. B., 28 jaar, matroos, vertr. met Gouverneur-Generaal, Kamer van Delft, op 24.04.1760, overl. in Azië 07.02.1762.

Pieter Leendertsz van Dijk, jongmatroos, vertr. met Samaritaan, Kamer van Zeeland, op 24.11.1719, weggelopen in Azië 24.10.1721.

Hendrik Goddeus, zoon van Johannes G., 21 jaar, soldaat, vertr. met Haamstede, Kamer van Delft, op 29.10.1731, teruggekeerd 1738.

Pieter Goddeus, molenmaker, scheepsrang onbekend, zoon van Johannes G., 19 jaar, vertr. met Patmos, Kamer van Rotterdam, op 28.04.1735, aan boord op 20.07.1735 geëxecuteerd wegens 'zodomie' met huistimmerman Adriaen van Vleuten.

Simon Ariensz 't Hart, zoon van Ary Simonsz 't H., 36 jaar, bosschieter, vertr. met Bosbeek, Kamer van Delft, op 20.05.1746, overl. op het schip 05.01.1747.

Abraham Hawert, soldaat, vertr. met Standvastigheid, Kamer van Delft 02.09.1750, overl. in Azië 28.06.1751.

Arij Pieters van den Heuvel, zoon van Pieter Cornelisz v.d. H., 23 jaar, matroos, vertr. met Hartenlust, Kamer van Rotterdam, op 29.03.1743, overl. in Azië 18.07.1744.

Arij van der Horst, zoon van Gerrit Jansz v.d. Horst, man van Annetje Willemsz Hogervorst, 26 jaar, scheepstimmerman, vertr. met Standvastigheid, Kamer van Rotterdam, op 27.11.1743, overl. te Padang 27.07.1747.

Jan Gerritsz van der Horst, zoon van Gerrit Jansz v.d. H., 22 jaar, rang onbekend, vertr. met Nieuwstad, Kamer van Hoorn op 28.10.1735, overl. in Azië 16.06.1737.

Daniel van Lis, zoon van Jan van Lis en Maria van Dijck, adelborst, vertr. met Vecht, Kamer van Delft, op 13.01.1703, overl. te Semarang, 05.03.1719.

Claes Gerritsz van der Meij, matroos, vertr. met Duivenvoorde, Kamer van Zeeland, op 17.01.1715, teruggekeerd 1721.

Frans Oostdam, zoon van Crijn Fransz. O., 22 jaar, matroos, vertr. met Scholtenburg, Kamer van Delft, op 06.04.1761, teruggekeerd 1762.

Lourens Oushoorn, affuitmaker, vertr. met Delfland, Kamer van Delft, op 07.04.1739, overl. onderweg op het schip 14.08.1739.

Barent Scheffer, soldaat, vertr. met Astrea, Kamer van Delft, op 18.10.1721, overl. Batavia 18.10.1722.

Teunis van der Velde, zoon van Leendert v.d. V., 39 jaar, matroos, vertr. met Ridderkerk, Kamer van Delft, op 28.08.1777, laatste vermelding Cochin 31.08.1789.

Ter Heijde (mogelijk met enkelen van Terheijden in Noord-Brabant)

Matheus Huijbert Dame, soldaat, vertr. met Kasteel van Woerden, Kamer van Delft, op 14.04.1736, overl. in Azië 16.03.1739.

Jan Pietersz Coen, zoon van Pieter Theunisz C., 33 jaar, matroos, vertr. met Everswaard, Kamer van Zeeland, op 02.05.1730, overl. op het schip 10.10.1730.

Huibregt Adriaensz van Opstal., soldaat, vertr. met Oosterstein, Kamer van Zeeland, op 15.01.1702, teruggekeerd 1712.

Johan Hendrik Schults, soldaat, vertr. met Delfshaven, Kamer van Delft, op 27.09.1774, overl. Batavia 16.02.1778.

Wateringen

Jan van Aken, matroos, vertr. met Magdalena, Kamer van Hoorn op 25.12.1724, overl. in Azië 07.04.1726.

Jan van Alphen, soldaat, vertr. met Pasgeld, Kamer van Delft, op 18.11.1750, overl. op het schip 25.12.1752. (N.B.: van Alphen is afkomstig van Wateringenveen; niet zeker is dat daarmee Wateringen wordt bedoeld).

Pieter van Burgonie, soldaat, vertr. met Nederhoven, Kamer van Rotterdam, op 04.05.1719, overl. Kaap de Goede Hoop 09.09.1719.

Pieter Jacobs Brouwer, bootsgezel, vertr. met Schoonderloo, Kamer van Delft, op 27.04.1703, teruggekeerd 1704.

Gerbrand van Dorp, zoon van Bruyn Cornelisse v.D., 37 jaar, metselaar, vertr. met Steenhoven, Kamer van Zeeland, op 11.12.1731, laatste vermelding Azië 31.08.1736.

Anthony Emans, bosschieter, vertr. met Schakenbos, Kamer van Rotterdam, op 19.05.1747, teruggekeerd 1758.

Idem, bosschieter, vertr. met Vredestein, Kamer van Rotterdam, op 09.04.1759, overl. Batavia 12.08.1761.

Gerrit Arent Heemskerke, soldaat, vertr. met Bleiswijk, Kamer van Delft, op 09.04.1758, teruggekeerd 1762.

Cors Arents van der Hulst, zoon van Aert Corsen v.d.H., 26 jaar, soldaat, vertr. met Haamstede, Kamer van Delft, op 20.04.1738, overl. in Azië 12.03.1739.

Christiaan Stephanus van Kerkhoven, hooploper, vertr. met Hoop, Kamer van Delft, op 14.05.1756, teruggekeerd 1759.

Idem, bosschieter, vertr. met Bleiswijk, Kamer van Delft, op 05.04.1762, teruggekeerd 1763.

Idem, constabelsmaat, vertr. met Hoop, Kamer van Delft, op 10.10.1763, overl. Batavia 24.07.1764.

Frank Ariensz van Coole, man van Neeltje Steenhaart, zoon van Ary Gillisz Coole, 52 jaar, soldaat, vertr. met Goudriaan, Kamer van Delft, op 26.04.1729, overl. Batavia 06.12.1729. (Zie ook onder Naaldwijk)

Nicolaas Kooreblom, zoon van Andries K., 20 jaar, matroos, vertr. met Zilveren Leeuw, Kamer van Rotterdam, op 05.05.1768, overl. in Azië 18.11.1768.

Hermanus Jansz Langeveld, bosschieter, vertr. met Cornelia, Kamer van Hoorn op 16.10.1734, teruggekeerd 1737.

Gijsbrecht Jansz van der Loos, zoon van Jan Gijsen van der Loos en Teuntje Jacobs van der Vliet, rang onbekend, vertr. met Vrijburg, Kamer van Delft, op 24.10.1707, overl. te Batavia, 18.10.1715.

Pieter van der Meerl, zoon van Cornelis Pietersz v.d. M., 39 jaar, soldaat, vertr. met Meijenburg, Kamer van Zeeland 01.06.1724, overl. Padang 28.12.1735.

Arij Cornelisz van der Meer, 30 jaar, soldaat, vertr. met Overschie, Kamer van Delft, op 07.01.1749, overl. op het schip 24.02.1749.

Crijn Jorisz Patijn, zoon van Joris Crijne P., 22 jaar, matroos, vertr. met Arendsduin, Kamer van Delft, op 28.04.1718, overl. Batavia 30.07.1720.

Pieter Roodenburg, zoon van David Pietersz R., 30 jaar, matroos, vertr. met Delfland, Kamer van Delft, op 21.09.1718, overl. Batavia 19.02.1721.

Michiel Sijdenbosch, zoon van Maarten Ariensz Z., jongmatroos, 22 jaar, vertr. met Haamstede, Kamer van Delft, op 20.04.1738, teruggekeerd 1739.

Idem, 28 jaar, kwartiermeester, vertr. met Standvastigheid, Kamer van Rotterdam 27.11.1743, overl. Batavia 12.04.1748.

Jan van Son, jongmatroos, vertr. met Nieuw Walcheren, Kamer van Zeeland, op 18.12.1732, overl. Batavia 16.12.1738.

Hendrik Verhorst, zoon van Roeland V., jongmatroos, vertr. met Rotterdams Welvaren, Kamer van Rotterdam, op 19.04.1783, overl. op het schip 17.06.1783.

Jan Verkade, zoon van Leendert Arensz V., 16 jaar, matroos, vertr. met Vosmaar, Kamer van Rotterdam, op 27.09.1751, teruggekeerd in 1753.

Cornelis Johannes Visser, matroos, vertr. met Eenparigheid, Kamer van Delft, op 04.07.1789, vermist in Azië 30.06.1796.

Pieter van der Willig, ondertimmerman, vertr. met Horstendaal, Kamer van Delft, op 04.05.1716, teruggekeerd 1725.

Anthony Wilkens., opperkuiper, vertr. met Diemen, Kamer van Zeeland, op 01.03.1705, overl. in Azië 04.11.1706.

Machtigingen verleden voor schout en schepen van Naaldwijk om nagelaten gelden te mogen innen van overleden VOC-dienaren. Mogelijk zijn niet alle overleden personen uit het Westland afkomstig. Rechterlijk Archief Naaldwijk nr 32

Breggeman, Arie Ariensz. Vertrokken met de Osdorp, vertrokken 1755, overleden te Batavia. Datum akte 06.01.1758, nr 249.

Bymont, Jan Claesz van. Vertrokken als bosschietier met het schip Orange. Datum akte 1662, nr 57.

Cocq, Arij Pietersz de. Vertrokken in 1735, Kamer van Zeeland. Datum akte 16.12.1763, nr 258.

Cocq, Pieter Pietersz de. Vertrokken in 1734, Kamer van Enkhuizen. Datum akte 14.10.1763, nr 255.

Diemer, Joris. Vertrokken in 1662 als korporaal op de Rijnland. Datum akte 03.08.1670, nr 85.

Dusse, Jan Jansz van der, zoon van Jan Gerrits van der Dussen, vertrokken in 1654 als soldaat op de Gekroonde Leeuw, Kamer van Enkhuizen. 1654. Datum akte 04.02.1657, nr 26.

Jongh, Claas de. Korporaal, Kamer van Delft. Datum akte 28.04.1705, nr 166.

Korenblom, Andries Willemsz. Vertrokken in 1771 met het schip Zuid-Beveland, Kamer van Zeeland, overleden op de terugreis. Datum akte 11.11.1774, nr 274.

Luck, Ansem Arents. Kamer van Rotterdam, overl. in Indië. Datum akte 22.01.1700, nr 150.

Luck, Jochem Louwrisz. Vertrokken in 1665 als matroos met de St. Paulus, Kamer van Zeeland. Datum akte 18.04.1666, nr 70.

Luck, Pieter Lourisz. Zoon van Lourens Adriaensz Luck. Vertrokken in 1653 als bootsgezel op de Erasmus, Kamer van Rotterdam, onderweg overleden. Datum akte 29.12.1667, nr 69.

Roo, Francois de. Adelborst op het schip Dordrecht, Kamer van Delft, overleden te Tayewan in 1656. Datum akte 13.10.1660, nr 37.

Schie, Jacob Cornelisz van, zoon van Cornelis Jeroensz van Schie. Bootsgezel op het schip Hollandsche Thuyn, Kamer van Amsterdam. Datum akte 14.11.1674, nr 93.

Schinkel, Pieter van. Gouverneur van Banda. Datum akte 13.02.1679, nr 53.

Troost, Isack. Overleden in Oost-Indië. Datum akte 14.04.1695

*Ik heb voglen tee goed aapen, ik Bruid om by jou te slapen
J'ai oiseaux arimaux Accouchois comme il faut*

Te Amsterd. by A. Allard in de baarsstraat n^o Pr.

Oost Indise Bootsgezel METEEN rezenides INDES.

Thuiskomst van een Oostindische bootsgezel, gravure van A. Allard, ca. 1700. (Foto J.W. Moerman).

Werf, Theodorus van der. Vertrokken in 1725 met de Spiering, Kamer van Delft. Datum akte 21.11.1730, nr 206.

Wijn, Jan Pietersz van. Vertrokken in 1716/17 als matroos met het schip Voorburg, Kamer van Delft. Datum akte 16.01.1723, nr 186.

Ongetwijfeld zijn in de plaatselijke archieven meer Oost-Indiëvaarders te vinden. Eén ervan is de zoon van **Claes de Haas**, waard in De Roskam te Wateringen en Grietje Pleunen Proot, die tussen 1650 en 1680 is omgekomen op reis naar of in de Oost.